

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLANTILI SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI REHBERİ

I. Amaç, Kapsam ve Dayanak

1.Amaç

Sürdürülebilirlik Bağlantılı Sermaye Piyasası Araçları Rehberi (Rehber), sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçları ile bu araçların yurt içi ve (VI) no'lu bölümü ile sınırlı olmak üzere yurt dışı ihraçlarında uyulması gereken esas ve ilkeleri düzenlemektedir.

Rehber ile Net-Sıfır Hedefi ve Türkiye Uzun Dönemli İklim Stratejisi doğrultusunda sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası aracı ihraçlarının uluslararası finansal piyasalardaki en iyi uygulamalar ve standartlarla uyumlu şekilde yürütülmesi, sürdürülebilirliğe katkıda bulunan şirketlerin finansmanında sermaye piyasalarının rolünün artırılması, ihraççıların ileriye dönük çevresel ve/veya sosyal ve/veya kurumsal yönetim (ÇSY) kazanımlarının sürece dahil edilmesi ve piyasada şeffaflık, dürüstlük, tutarlılık ve karşılaştırılabilirliğin artırılması amaçlanmaktadır. Bu amaçla, Rehber'de, sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarının ihracında uyulacak temel ilkeler ile Rehber kapsamında hazırlanması gereken çerçeve belgesinin yurt içi ihraçlar için asgari unsurları (**Ek/1**) ve performans değerlendirme raporunda bulunması gereken asgari hususlar (**Ek/2**) belirlenmektedir.

2.Kapsam

Bu Rehber sürdürülebilirlik bağlantılı borçlanma araçları, kira sertifikaları, varlık ve ipotek teminatlı menkul kıymetler, varlığa ve ipoteğe dayalı menkul kıymetler, projeye dayalı menkul kıymetler ve gayrimenkul sertifikası gibi sermaye piyasası araçları ve bunların ihracını kapsamaktadır.

Rehber'de ihraççılar için belirlenen yükümlülükler, sürdürülebilirlik bağlantılı kira sertifikası ihraçlarında varlık kiralama şirketi ve/veya fon kullanıcısı tarafından yerine getirilir. Aynı şekilde, ihraççılar için belirlenen yükümlülükler, sürdürülebilirlik bağlantılı varlığa ve ipoteğe dayalı menkul kıymetler ve projeye dayalı menkul kıymetler gibi sermaye piyasası aracı ihraçlarında kaynak kuruluş ve/veya kurucu tarafından yerine getirilir.

Bu kapsamda Rehber'de ihraççılar için belirlenen yükümlülüklerden;

- a) Kira sertifikası için varlık kiralama şirketi ve/veya fon kullanıcısının,
- b) Varlığa ve ipoteğe dayalı menkul kıymetler ve projeye dayalı menkul kıymetler gibi sermaye piyasası araçları için kaynak kuruluşun ve/veya kurucunun

sorumlu olduğu konuların yurt içi ihraçlarda çerçeve belgesinde açıkça belirlenmesi gerekmektedir.

Rehber kapsamındaki sermaye piyasası araçları genel esaslar ve ihraç süreçleri bakımından Kurul'un ilgili Tebliğlerine tabidir. Bu kapsamda, Rehber'de talep edilen bilgi ve belgelere ek olarak, ilgili sermaye piyasası araçlarının ihracına ilişkin Kurul'un ilgili Tebliğleri uyarınca gerekli başvuru evraklarının tamamının başvuru sırasında Kurul'a iletilmesi gerekmektedir.

Rehber'in yayımı öncesinde Kurulca onaylanmış bir ihraç tavanı uyarınca gerçekleştirilen sürdürülebilirlik bağlantılı olduğu ihraççılar tarafından beyan edilmiş ihraçlara bu Rehber hükümleri uygulanmaz.

Rehber, Uluslararası Sermaye Piyasaları Derneği'nin Sürdürülebilirlik Bağlantılı Tahvil İlkeleri [The International Capital Market Association (ICMA), Sustainability Linked Bond Principles June 2023] ve Avrupa Birliği (AB) Yeşil Tahvil Standartları Düzenlemesi (2023/2631) gözetilerek hazırlanmıştır.

3.Dayanak

Rehber, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun (Kanun) 1. ve 128/1. (e) maddelerine dayanılarak düzenlenmiştir. Bu Rehber, Kurul Kararı hükmündedir.

II. Tanımlar

Bu Rehber'de geçen,

- a) Çerçeve belgesi: İhraççıların, yönetim kurulu tarafından karara bağlanan ve sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarının bu Rehber ile uyumlu olduğunu açıklayan belgeyi,
- b) Dış değerlendirme: İkinci taraf görüşü ve doğrulama hizmetini,
- c) Dış değerlendirme hizmeti veren kuruluş: Sürdürülebilirlik ile ilgili konularda uzmanlaşmış, bu Rehberin (V) no'lu bölümünde belirtilen hizmetleri veren ve gerekli teknik yeterlik, uzmanlık ve donanımına sahip olan danışmanlık kuruluşlarını, kamu kurum ve kuruluşlarını ve sermaye piyasalarında bağımsız denetime veya derecelendirmeye yetkili kuruluşları,
- ç) Doğrulama: Sürdürülebilirlik performans hedefleri kapsamında her bir kilit performans göstergesinin performansını sınırlı veya makul güvence içerecek şekilde değerlendiren, dış değerlendirme hizmeti veren kuruluşlar tarafından verilen hizmeti,
- d) Hedef belirleme: Rehber'de belirtilen güvenilir sürdürülebilirlik performans hedefleri oluşturulmasına yönelik önerilen süreci,
- e) Hedef ölçüm tarihi: Sürdürülebilirlik performans hedefleri karşısında her bir kilit performans göstergesinin performansının değerlendirildiği tarihi,
- f) İhraççı: Sermaye piyasası araçlarını ihraç eden, ihraç etmek üzere Kurul'a başvuruda bulunan veya sermaye piyasası araçları halka arz edilen tüzel kişileri,

g) İkinci taraf görüşü: Çevresel sürdürülebilirlik konusunda uzmanlaşmış bağımsız bir dış değerlendirme hizmeti veren kuruluş tarafından ihracın ve çerçeve belgesinin Rehber ile uyumlu olup olmadığını değerlendirmek için verilen dış değerlendirme hizmetini,

ğ) Kıstas: Performansı ölçmek veya karşılaştırmak için kullanılabilecek dayanağı,

h) Kilit performans göstergeleri: Seçilen göstergelerin performansını ölçmek için kullanılan ölçütleri,

ı) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulu'nu,

i) Referans değer: Sürdürülebilirlik performans hedeflerinin performansını ölçmek amacıyla karşılaştırmada kullanılan sabit dayanak noktasını,

j) Sermaye piyasası araçları: Kanun'un 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (ş) bendinde tanımlananlar ile borçlanma araçları ve kira sertifikaları dahil sermaye piyasası araçlarını,

k) Sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçları: İhraççının önceden tanımlanmış sürdürülebilirlik (çevresel, sosyal ve/veya kurumsal yönetim) hedeflerine ulaşmasına bağlı olarak finansal veya yapısal özellikleri değişen sermaye piyasası araçlarını,

l) Sürdürülebilirlik performans hedefleri: Önceden tanımlanmış bir zaman çizelgesi kapsamında ihraççıların, kilit performans göstergelerinde uymayı taahhüt ettikleri ölçülebilir gelişmelerini,

m) Tetikleyici olay: Kilit bir performans göstergesinin, önceden tanımlanmış bir sürdürülebilirlik performans hedefine ulaşp ulaşmadığına yönelik, sermaye piyasası aracının finansal ve/veya yapısal özelliklerinde değişikliğe yol açabilecek değerlendirme sonucunu

ifade eder.

III. Sürdürülebilirlik Bağlantılı Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Genel Esaslar

İhraççılar, sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası aracı ihraçlarında, Rehber'de belirtilen esaslara uygun olarak, önceden tanımlanmış bir zaman çizelgesi kapsamında sürdürülebilirlik kazanımlarında gerçekleşecek ilerlemeleri açıkça çerçeve belgesinde taahhüt etmelidir. Bu kapsamda ihraççılar önceden tanımlanmış kilit performans göstergelerini ve önceden tanımlanmış sürdürülebilirlik performans hedeflerini belirlemeli ve çerçeve belgesinde açıklamalıdır.

Sürdürülebilirlik performans hedefleri; iddialı, konu bakımından ilgili, olabildiğince kıyaslanabilir ve ihraççıların genel sürdürülebilirlik ve çevresel, sosyal, yönetim stratejisi ile tutarlı olmalıdır. İhraççılar tarafından, sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarına ilişkin ihracın ve çerçeve belgesinin, Rehber ile uyumlu olduğu hususunda inceleme ve değerlendirme içeren ikinci taraf görüşü alınmalıdır.

Bu Rehber kapsamında ihraç edilmeyen sermaye piyasası araçları için sürdürülebilirlik bağlantılı veya buna eşdeğer ifadeler kullanılamaz.

İhraççılar, çerçeve belgesi ile çerçeve belgesinin Rehber ile uyumlu olduğuna ilişkin ikinci taraf görüşünü, sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçları ile ilgili diğer bilgi ve belgelerle birlikte ihraç tavanına ilişkin ihraç belgesi veya izahname onay başvurusu sırasında Kurul'a iletir. İhraç edilmesi planlanan sermaye piyasası aracının sürdürülebilirlik bağlantılı olduğu ihraca ilişkin yetkili organ kararında açıkça belirtilir.

Çerçeve belgesi ve ikinci taraf görüşü, ihraç tavanına ilişkin Kurul onayından sonra Kurulca onaylı ihraç belgesi veya izahname ile birlikte ihraççıların internet sitesinde ve Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP)'nda kamuya açıklanır.

Bu Rehber kapsamında yapılacak ihraçlarda, Kurul'dan ayrı bir ihraç tavanı alınması ve söz konusu tavan kapsamında yalnızca sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçları ihraç edilmesi gerekmektedir.

İhraççılar, bir çerçeve belgesi ve buna ilişkin ikinci taraf görüşünü, aynı kilit performans göstergeleri ve sürdürülebilirlik performans hedeflerini içermesi kaydıyla farklı ihraç tavanı başvurularında kullanabilir.

Ancak bu husus işbu Rehber'in yayımı öncesi gerçekleştirilen yurt içi sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası aracı ihraçlarına dayanak oluşturan ve Rehber ile uyumlu olmayan çerçeve belgeleri ile ikinci taraf görüşleri için geçerli değildir.

İhraççıların dahil olduğu grup için hazırlanan grup çerçeve belgesinin ilgili ihraççının yönetim kurulu tarafından karara bağlanması kaydıyla kendisi tarafından gerçekleştirilecek ihraçlar için kullanılması mümkündür.

Bu Rehber kapsamında hazırlanan tüm belgeleri imzalayan kişi ve kurumlar Kanun'un 32'nci maddesi çerçevesinde sorumludur.

İhraç öncesi ve sonrası kamunun aydınlatılmasında, bu Rehberdeki hususların yanı sıra ICMA'nın Sürdürülebilirlik Bağlantılı Tahvil İlkeleri ekinde yer alan tablodaki hususların da dikkate alınması tavsiye edilir.

IV. Sürdürülebilirlik Bağlantılı Sermaye Piyasası Araçlarının Temel Bileşenleri

Rehber'in beş ana bileşeni vardır:

- Kilit performans göstergelerinin seçimi
- Sürdürülebilirlik performans hedeflerinin ayarlanması
- Sermaye piyasası araçlarının özellikleri
- Raporlama

- Doğrulama

İhraççıların; kilit performans göstergelerinin seçimine (ilgililik ve önemlilik) ve sürdürülebilirlik performans hedeflerinin motivasyonuna (iddialı seviyesi, genel stratejik planlama veya sürdürülebilir kalkınma politikaları ile tutarlılık ve kıyaslama yaklaşımı) ilişkin gerekçelerini, sermaye piyasası aracının finansal ve/veya yapısal özelliklerindeki muhtemel değişiklikleri ve bu değişiklikleri tetikleyici olayları, ihraç sonrası için öngörülen raporlama ve bağımsız doğrulama yükümlülüklerini ve ihraççıların Rehber ile uyumlarını çerçeve belgesi ile kamuya duyurmaları gerekmektedir.

1.Kilit Performans Göstergelerinin Seçimi

Sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarının güvenilirliği kilit performans göstergelerinin seçimine bağlıdır. Bu kapsamda, güvenilir olmayan kilit performans göstergelerinin seçiminden kaçınılması gerekmektedir. Zira, ihraççıların sürdürülebilirlik performansı, kilit performans göstergeleri kullanılarak ölçülmektedir.

Her şeyden önce kilit performans göstergeleri, ihraççıların temel sürdürülebilirlik ve iş stratejisi açısından esaslı öneme sahip, faaliyet gösterilen sektörün çevresel, sosyal ve/veya yönetim sorunları ile ilgili ve ihraççıların yönetim ve kontrolü altında olmalıdır. Kilit performans göstergeleri,

- İhraççıların faaliyet konusunun bütünü ile ilgili, temel, önemli ve ihraççıların mevcut ve/veya gelecekteki operasyonları açısından yüksek stratejik öneme sahip,
- İhraççıların genel sürdürülebilirlik stratejisi veya politikaları ile uyumlu, aynı zamanda ihraççı için en önemli stratejik boyutları yansıtabilir (örneğin, bir strateji/politika açıklamasına veya özellikle dönüşümü zor sektörlerde bir geçiş planına dahil edilmiş),
- Tutarlı bir metodolojik temelde ölçülebilir veya hesaplanabilir,
- Dışarıdan doğrulanabilir ve
- Kıyaslanabilir¹

olmalıdır.

İhraççıların, yatırımcıların seçilen kilit performans göstergelerinin geçmiş performansını değerlendirebilmesini teminen, önceki yıllara ait faaliyet raporları, sürdürülebilirlik raporları ve diğer finansal olmayan raporlar gibi raporlarında daha önceden yer verdikleri veya ulusal katkı beyanı, ulusal sera gazı emisyon envanterleri/ilerlemesi, sürdürülebilir kalkınma hedefleri raporları, ulusal uyum planları, ulusal biyolojik çeşitlilik stratejileri gibi raporlarda yer alan kilit performans göstergelerini seçmesi tavsiye edilmektedir. Bununla birlikte, kilit performans

¹Diğer bir ifade ile sürdürülebilirlik performans hedeflerinde, hedef seviyesinin değerlendirmesini kolaylaştırmak için mümkün olduğunca dış referanslar veya tanımlar kullanılmalıdır.

göstergelerinin daha önce açıklanmadığı durumlarda, ihraççılar, mümkün olduğu ölçüde, asgari son 3 yılı kapsayan, dışarıdan doğrulanmış, geçmiş kilit performans gösterge değerlerini yatırımcılara sunmalıdır. Teknolojik gelişmeler ve ilgili yasal düzenlemelerin zaman içinde değiştiği göz önünde bulundurulmalıdır.

İhraççılar tarafından kilit performans göstergelerinin seçilme gerekçesinin ve sürecinin, kilit performans göstergelerinin sürdürülebilirlik stratejilerine nasıl uyduğunun çerçeve belgesinde yatırımcıların bilgisine açıkça sunulması zorunludur. Kilit performans göstergeleri net şekilde tanımlanmalı ve bu tanım, ilgili kapsam ya da sınırlar (örneğin ihraççıların toplam karbon salımının uygulanabilir hedefe yüzdesel oranı) ile birlikte hesaplama yöntemini (örneğin yoğunluk bazlı kilit performans göstergelerinde paydanın açıkça belirtilmesi ve mümkünse bilimsel veriye dayalı veya endüstriyel bir standartla kıyaslamalı referans değerin tanımlanması) içermelidir.

İhraççılar kilit performans göstergesi seçiminde ICMA'nın sağladığı kilit performans göstergesi rehberliğine (KPI Registry)² başvurabilirler.

2.Sürdürülebilirlik Performans Hedeflerinin Ayarlanması

Her bir kilit performans göstergesi için bir veya birden fazla sürdürülebilirlik performans hedefi belirleme süreci, sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarının oluşturulması için önem arz etmektedir. Bu süreç, ihraççıların taahhüt ettikleri “iddialı seviyeyi” ve bu seviyenin gerçekçi olarak değerlendirilmesini içerir.

Sürdürülebilirlik performans hedefleri iyi niyet kuralları çerçevesinde belirlenmelidir. Ayrıca, ihraççılar, sürdürülebilirlik performans hedeflerinin başarısını kesin olarak etkileyebilecek stratejik bilgileri açıklamalıdır.

Sürdürülebilirlik performans hedefleri iddialı olmalıdır. Diğer bir ifade ile;

- İlgili kilit performans göstergesinde önemli bir ilerlemeyi sunmalı, sürdürülebilirlik performansını önemli ölçüde geliştirmeyi amaçlamalı ve olağan iş akışı gidişatının ötesine geçmelidir.
- Mümkünse, bir kıstas veya dışsal bir referans ile karşılaştırılmalıdır.
- İhraççıların genel stratejik sürdürülebilirliği ve iş stratejisi ile tutarlı olmalıdır.

Sermaye piyasası aracının ihracından önce veya eş zamanlı olarak tanımlanmış bir zaman çizelgesine göre belirlenmelidir. Diğer taraftan, hedef belirleme çalışması çeşitli kıyaslama yaklaşımlarının bir araya getirilmesi şeklinde gerçekleşmelidir:

² <https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/2024-updates/Illustrative-KPIs-Registry-June-2024.xlsx?>

- Seçili kilit performans göstergelerinde ihraççıların en az 3 yıllık geriye dönük performans gelişiminin, mümkünse çeşitli ölçümlerler yardımıyla takibi ve mümkünse kilit performans göstergeleri için ileriye yönelik beklentilere ışık tutulması,
- Muadillere göre kıyaslama, diğer bir deyişle, sürdürülebilirlik performans hedeflerinin varsa (ortalama performans, muadiller arasından en iyilerle mukayese gibi) ve mümkünse muadillerine veya mevcut sektör/endüstri standartlarına göre karşılaştırması ve/veya
- Bilimsel veriye dayandırma, diğer bir ifade ile, sistematik bir şekilde bilimsel senaryolara, kesin değerlere (örneğin karbon bütçeleri), resmi milli/bölgesel/uluslararası hedeflere (Paris İklim Anlaşması ve sıfır emisyon hedefleri, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri vb.), kabul edilen ve mevcut en iyi teknolojilere ya da çevresel ve sosyal konularla ilişkili hedefler belirlemeyi sağlayabilecek diğer unsurlara göre kıyaslama.

Hedef belirlemeye ilişkin açıklamalarda aşağıdaki hususlara açıkça yer verilmelidir:

Hedef ölçüm tarih/süreleri, tetikleyici olaylar ve sürdürülebilirlik performans hedeflerinin sıklığını dahil edecek şekilde, hedefin gerçekleştirilmesi için zaman çizelgeleri,

İlgili olduğu durumlarda, (tarih/süreleri de içerecek şekilde) kilit performans göstergelerindeki gelişimi takip etmek için seçilen doğrulanmış referans değerler veya dayanak noktaları ve bu referans değer veya dayanak noktalarının belirlenmesinin gerekçesi,

İlgili olduğu durumlarda, hangi durumlarda referans değerlerine ilişkin yeniden hesaplama veya geçici ayarlama yapılacağı,

Mümkün olduğu durumlarda ve rekabet ile gizlilik hususları dikkate alınmak suretiyle, ihraççıların söz konusu sürdürülebilirlik performans hedeflerine nasıl ulaşmayı planladığı bilgisi (örneğin çevresel, sosyal ve/veya yönetim stratejisinin, destekleyici çevresel, sosyal ve/veya yönetim faaliyetlerinin ve yatırımlarının) ve faaliyet stratejisinin izah edilmesi (örneğin sürdürülebilirlik performans hedeflerine yönelik performans yön vermesi beklenen önemli etkenleri/eylemleri vurgulayarak) bunların her birinden beklenen katkının mümkün olduğunda nicel olarak belirtilmesi,

İhraççıların doğrudan kontrolünde olmayan ancak sürdürülebilirlik performans hedeflerine ulaşılmasını etkileyebilecek diğer her tür önemli etken.

İhraççıların bu bilgileri geniş kapsamlı hedefleri, stratejileri, politikaları ve çevresel, sosyal ve/veya yönetim süreçleriyle ilişkilendirerek sunması beklenmektedir.

İkinci taraf görüşünde, dış değerlendirme hizmeti veren kuruluşun, ihraç öncesinde belirlenmiş olan kilit performans göstergelerinin konu bakımından ilgisini, sağlamlığını ve güvenilirliğini, önerilmiş olan sürdürülebilirlik performans hedeflerinin gerekçesini ve iddialılık seviyesini, seçilen kıstasların ve referans değerlerinin konuyla ilgisini ve güvenilirliğini, uygun olduğu

takdirde, senaryo analizlerine göre bu kıstaslara ve referanslara ulaşmak için belirlenen stratejinin güvenilirliğini değerlendirmesi gerekmektedir.

İhraç sonrasında ise, kapsam, kilit performans göstergesi metodolojisi, sürdürülebilirlik performans hedeflerinin ayarlamasına ilişkin önemli bir değişiklik olması durumunda, söz konusu değişikliklerin alınacak ek bir ikinci taraf görüşünde değerlendirmesi gerekmektedir.

3.Sermaye Piyasası Araçlarının Özellikleri

Sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarının temel özelliği, belirlenmiş kilit performans göstergelerinin önceden tanımlanmış sürdürülebilirlik performans hedeflerine ulaşp ulaşmamasına göre sermaye piyasası aracının finansal ve/veya yapısal özelliklerinin değişkenlik gösteriyor olmasıdır. Diğer bir ifade ile sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçları, tetikleyici olayları da kapsayan finansal ve/veya yapısal etkileri içermelidir.

Bu kapsamda, belirtilen hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmemesine bağlı olarak sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarının kupon ödemelerinde veya diğer finansal ve/veya yapısal özelliklerinde (temel hüküm ve şartlarında) değişiklik yapılması, Kurul'un II-31/A.1 sayılı Borçlanma Aracı Sahipleri Kurulu Tebliği ve ilgili düzenlemelere uymak kaydıyla mümkündür.

Kilit performans göstergelerinin tanımı ve sürdürülebilirlik performans hedefleri (hesaplama metodolojileri de dahil) ve sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası aracının finansal ve/veya yapısal özelliklerindeki olası değişimlere çerçeve belgesinde yer verilmelidir. Sürdürülebilirlik performans hedeflerinin tam olarak hesaplanamaması veya gözlemlenememesi halinde ne yapılacağına dair alternatif bir plan da çerçeve belgesinde yer almalıdır. Gerekliği takdirde, ihraççılar, olası istisnai olayları (birleşme ve devralma faaliyetleri sebebiyle gerçekleşen önemli değişiklikler gibi) veya kilit performans göstergelerinin hesaplamasını, sürdürülebilirlik performans hedeflerinin tekrar belirlenmesini ve/veya referans değerler ya da kilit performans göstergelerin kapsamını veya referans değerdeki geçici ayarlamaları önemli ölçüde etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri dahil olası istisnai olayları, çerçeve belgesinde açıklayabilirler.

4.Raporlama

İhraççılar asgari yılda bir kere olmak üzere sürdürülebilirlik performans hedeflerine ulaşmadaki başarı durumu hakkında güncellemeleri de içerecek şekilde aşağıdaki bilgileri içeren bir raporu (performans değerlendirme raporu) hazırlamak ve Kurul'un özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde ihraççıların internet sitesinde ve KAP'ta kamuya açıklamak zorundadır. Söz konusu raporlama, sermaye piyasası aracının finansal ve/veya yapısal özelliklerinde olası bir değişiklik yapılmasını gerektirecek, sürdürülebilirlik performans hedeflerinin başarısının yeniden değerlendirilmesine neden olacak bir durumun ortaya çıktığı tarih veya dönemlerde de yapılmalıdır.

Performans değerlendirme raporlarında yer alması gereken bilgiler:

- Referans değerleriyle beraber seçilen kilit performans göstergelerinin performansı ile ilgili güncel bilgi,
- Sürdürülebilirlik performans hedeflerine ulaşmadaki başarı ve bunun sermaye piyasası aracının finansal ve/veya yapısal özelliklerine olan etkileri ve bu etkilerin zamanlaması,
- Yatırımcıların sürdürülebilirlik performans gözlemlemesini sağlayacak her türlü bilgi (örneğin, ihracçıların sürdürülebilirlik stratejisindeki güncellemeler, ilgili gösterge/ÇSY değişiklikler veya kamu ihracçıları için stratejik kalkınma planları ve/veya politikalarındaki güncellemeler).

5.Doğrulama

İhracçıların, performans değerlendirme raporlarına ve sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarının finansal ve/veya yapısal özelliklerinde olası bir değişiklik gerektirecek sürdürülebilirlik performans hedeflerinin başarısının değerlendirilmesi için her bir kilit performans göstergesinin her bir sürdürülebilirlik performans hedefi karşısındaki başarı seviyesi hakkında bağımsız doğrulama görüşü alınması ve söz konusu görüşün, Kurul'un özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde ihracçıların internet sitesinde ve KAP'ta kamuya açıklanması zorunludur.

V. Dış Değerlendirme

1.Dış Değerlendirme Hizmet Türleri

Yurt içi ihracılara ilişkin dış değerlendirme hizmet türleri ve bu kapsamda uyulması gereken esaslar aşağıda sunulmaktadır.

1.1.İkinci Taraf Görüşü

İkinci taraf görüşünü, sürdürülebilirlik alanlarında uzmanlaşmış bir bağımsız kuruluş verebilir. Söz konusu kuruluşların, ihracçıların sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarına dair çerçeve belgesinin hazırlanmasına ilişkin danışmanlık aldığı kuruluştan bağımsız olması zorunludur. İkinci taraf görüşü, ihracın ve çerçeve belgesinin Rehber ile uyumlu olup olmadığını değerlendirir.

1.2.Doğrulama

Doğrulama, ihracçıların sürdürülebilirlik performans hedefleri karşısında her bir kilit performans göstergesinin performansının sınırlı veya makul güvence içerecek şekilde değerlendirilmesidir.

2.Dış Değerlendirme Hizmeti Verebilecek Kuruluşlar

Bu Rehber kapsamında, yurt içi ihracarlarda, aşağıdaki kuruluşlar dış değerlendirme hizmeti verebilir:

- i. Uluslararası Sermaye Piyasaları Derneği ve İklim Tahvilleri İnisiyatifi gibi uluslararası kabul görmüş dış değerlendirme listesi açıklayan kuruluşların listesinde yer alan veya
- ii. Uluslararası Sermaye Piyasaları Derneği ve İklim Tahvilleri İnisiyatifi gibi kuruluşların açıkladığı listelerde yer alan kuruluşların üyelik anlaşmasına sahip olduğu yabancı şirketlerle yapılan lisans, know-how ve benzeri sözleşmeler çerçevesinde faaliyette bulunan veya
- iii. Sürdürülebilirlik ile ilgili konularda uzmanlaşmış, bu Rehber’de yer verilen dış değerlendirme türlerinde hizmet veren kuruluşlardan gerekli teknik yeterlik, uzmanlık ve donanımına sahip danışmanlık kuruluşları kamu kurum ve kuruluşları, sermaye piyasalarında bağımsız denetime veya derecelendirmeye yetkili kuruluşlar³.

Yukarıda yer verilen kuruluşların, yurt içi ihraçlarda dış değerlendirme hizmeti verebilmesi için teknik yeterlik, uzmanlık ve donanımına sahip olunduğunu gösterir bilgi ve belgelerin Kurul’a sunulması ve sunulan belgeler çerçevesinde Kurulca dış değerlendirme hizmeti verilmesinin uygun görülmesi gereklidir.

3.Rehber Kapsamında Dış Değerlendirme Hizmeti Veren Kuruluşların Uyması Gereken Esaslar

Yurt içi ihraçlarda dış değerlendirme hizmeti veren kuruluşların aşağıda belirtilen etik ve mesleki ilkelere uyması beklenmektedir.

1. Doğruluk ve dürüstlük,
2. Nesnellik,
3. Mesleki yetkinlik ve özen,
4. Gizlilik.

Doğrulama türünde dış değerlendirme hizmeti verecek kuruluşlar sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçları ihracında sunulan güvence hizmetlerine dair ilgili olabilecek mesleki standart ve endüstri kodları kapsamında asgari olarak;

- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan “Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar”ın 4B Kısımına ve,
- Sürdürülebilir Güvence Denetim Standartları yürürlüğe girene kadar, Güvence Denetimi Standartları 3000 Tarihî Finansal Bilgilerin Bağımsız Denetimi veya Sınırlı Bağımsız Denetimi Dışındaki Güvence Denetimleri Standardına

³ <https://www.icmagroup.org/sustainable-finance/external-reviews/>
<https://www.climatebonds.net/certification/approved-verifiers>

uyum sağlamalıdır.

Sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası aracı ihracı kapsamında dış değerlendirme hizmeti veren kuruluşların organizasyonu kapsamında;

1. Elverişli organizasyon yapısının ve iş süreçlerinin oluşturulması,
2. Sunulan hizmetin gerekleri ile uyumlu teknik yeterlik, uzmanlık, donanım ve tecrübeye sahip yeterli sayıda çalışan istihdam edilmesi,
3. Mesleki sorumluluk sigortası yapılması gereklidir.

Dış değerlendirme hizmeti kapsamında hazırlanan raporların asgari olarak aşağıdaki bilgileri içermesi gerekmektedir.

1. Raporun amacı ve kapsamı ile dış değerlendirme hizmeti veren kuruluşun yetkinliğine dair bilgi,
2. Kilit performans göstergeleri eşik, strateji ve standartlar, potansiyel çevresel ve sürdürülebilirlik risklerini değerlendirme konusunda gereken uzmanlığa sahip olduğuna dair verilebilen referanslar,
3. Bağımsızlık ve çıkar çatışması politikasına dair beyan,
4. Kullanılan tanımlar, izlenen analitik yaklaşım ve/veya metodoloji,
5. Raporun sonucu (varsa sınırlamaları içerecek şekilde),
6. Raporu hazırlayan kuruluşun ünvanı, hazırlayanların adı, soyadı, görevi ve imzası. Bunun yanında, ikinci taraf görüşü veren kuruluşların sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçları veya seçili kilit performans göstergeleri, eşik, strateji ve standartları konusunda uzmanlığının olması gerekmektedir.

Dış değerlendirme hizmeti veren kuruluşların, yukarıda belirtilen çerçevede etik ve mesleki ilkelere, mesleki standart ve endüstri kodlarına uyum durumunu, yetkinlik, ilgili uzmanlık alanları ve yaptıkları incelemenin kapsamını hazırladıkları raporda açıklamaları gerekmektedir.

Dış değerlendirme hizmeti veren kuruluşlar, ihraççıların aynı çerçeve belgesi kapsamında yapacağı ihraçlarda, Rehber’de belirtilen dış değerlendirme hizmetlerinden sadece birini verebilir. Ancak, farklı çerçeve belgelerine ilişkin olarak birden fazla türde dış değerlendirme hizmeti verilebilir. Ayrıca çerçeve belgesi hazırlanmasına dair danışmanlık hizmeti alınan kuruluştan dış değerlendirme hizmeti alınamaz.

VI. Yurt Dışı İhraçlar

Rehber’in (I) Amaç, Kapsam ve Dayanak ile (II) Tanımlar başlıklı bölümlerinde yer alan hükümler özellikle yurt içi ihraçlar için geçerli olduğu belirtilmedikçe, yurt dışı ihraçlar için de uygulanır.

Bununla birlikte yurt dışı ihraçlar için Rehber'in (II) Tanımlar başlıklı bölümünde yer alan Rehber atıfları yabancı sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarına ilişkin standartlar olarak esas alınmalıdır.

Sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarının yurt dışı ihraç başvurularında, ihracın yapıldığı/tabi olduğu yabancı sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarına ilişkin standartlar uyarınca hazırlanan ve yönetim kurulu tarafından onaylanan çerçeve belgesinin ve söz konusu belgenin esas alınan yabancı standartlar ile uyumlu olduğuna ilişkin ikinci taraf görüşünün Kurul'a sunulması gerekir. Ayrıca söz konusu belgelerin ihraç tavanına ilişkin Kurul onayından sonra Kurulca onaylı ihraç belgesi ile birlikte ihraççıların internet sitesinde ve KAP üyesi olması durumunda KAP'ta ilan edilmesi gerekir.

İhraççılar, çerçeve belgesi ile çerçeve belgesinin esas alınan yabancı standartlar ile uyumlu olduğuna ilişkin ikinci taraf görüşünü, sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarıyla ilgili diğer bilgi ve belgelerle birlikte ihraç tavanına ilişkin ihraç belgesi veya izahname onay başvurusu sırasında Kurul'a iletir.

Bu Rehber kapsamında yurt dışında yapılacak sürdürülebilirlik bağlantılı ihraçlarda da Kurul'dan ayrı bir ihraç tavanı alınması gerekmektedir. İhraççılar, bir çerçeve belgesi ve buna ilişkin ikinci taraf görüşünü, aynı kilit performans göstergeleri sürdürülebilirlik performans hedeflerini içermesi kaydıyla farklı ihraç tavanı başvurularında kullanabilirler. İhraççıların dahil olduğu grup için hazırlanan grup çerçeve belgesinin ihraççının yönetim kurulu tarafından onaylanması kaydıyla kendisi tarafından gerçekleştirilecek ihraçlar için kullanılabilmesi mümkündür.

EK-1

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLANTILI SERMAYE PİYASASI ARACI ÇERÇEVE BELGESİNDE BULUNMASI GEREKEN ASGARİ UNSURLAR

1.Genel Bilgiler

- Sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarının ihraç gerekçesi ve ihraççıların genel sürdürülebilirlik ve iş stratejisiyle tutarlılığı
- Rehber'in beş ana bileşeniyle uyumu
- Dış değerlendirme hizmeti türü, ilan tarihleri ve dış değerlendirme hizmeti verecek kuruluşların ismi
- İhraççı ve/veya fon kullanıcısı ve/veya kaynak kuruluş ve/veya kurucunun Rehber kapsamında sorumlu olduğu konular (kira sertifikaları, varlığa ve ipoteğe dayalı menkul kıymetler gibi araçları için)

2.Kilit Performans Göstergelerinin Seçimi

- Kilit performans göstergelerinin açıklanması ve tanımı
- Kilit performans göstergeleri seçimine ilişkin gerekçe (ihraççıların stratejisi ile konu bakımından bunlar arasındaki ilgi ve bu ilginin yoğunluğu)
- Mümkünse, geçmiş dönemlere ait (en az son 3 yıl) dışarıdan doğrulanmış kilit performans göstergeleri
- İlgili olduğu takdirde, kilit performans göstergelerinin gelişimi için seçilen doğrulanmış referans değeri veya dayanak noktası ile beraber kullanılacak referans değeri veya dayanak noktasının gerekçesi (tarih ve dönem içerecek şekilde)

3.Sürdürülebilirlik Performans Hedeflerinin Ayarlanması

- Sürdürülebilirlik performans hedeflerinin açıklanması ve tanımı
- Belirlenen sürdürülebilirlik performans hedefleri ile takip edilen amaç (iddialılık seviyesi, kıyaslama yaklaşımı ve genel stratejik planlama ile tutarlılık)
- Hedef ölçüm tarih/süreleri, tetikleyici olaylar ve sürdürülebilirlik performans hedeflerinin sıklığını dahil edecek şekilde hedefin gerçekleştirilmesi için zaman çizelgeleri
- Sürdürülebilirlik performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmamasına kesin olarak etkisi olabilecek stratejik bilgiler
- Mümkünse, bilimsel veriye dayalı veya endüstriyel bir standartla (örneğin spesifik, ölçülebilir, elde edilebilir, ilgili ve zamana bağlı olarak tanımlanan metodlar ile) kıyaslama
- Mümkün olduğu durumlarda ve rekabet ile gizlilik hususları dikkate alınmak suretiyle, ihraççıların söz konusu sürdürülebilirlik performans hedeflerine nasıl ulaşmayı planladığının bilgisi (örneğin çevresel, sosyal ve/veya yönetim stratejisinin, destekleyici çevresel, sosyal ve/veya yönetim faaliyetlerinin ve yatırımlarının) ve faaliyet stratejisinin

izah edilmesi (diğer bir ifade ile sürdürülebilirlik performans hedeflerine yönelik performansa yön vermesi beklenen önemli etkenleri/eylemleri vurgulamakla beraber) bunların her birinden beklenen katkının mümkün olduğunda nicel olarak belirtilmesi

- İhraççının doğrudan kontrolünde olmayan ancak sürdürülebilirlik performans hedeflerine ulaşılmasını etkileyebilecek diğer her tür önemli etken

4.Sermaye Piyasası Araçlarının Özellikleri

- Kilit performans göstergelerinin ve sürdürülebilirlik performans hedeflerinin açıklaması ve tanımı (hesaplama metodolojileri dahil olarak)
- Sermaye piyasası aracında finansal ve/veya yapısal özelliklerinde gerçekleşebilecek olası değişimlerin detaylı açıklaması
- Varsa, sürdürülebilirlik performans hedeflerinin hesaplanamaması veya gözlemlenememesi durumunda, ya da bunların tatmin edici bir şekilde gerçekleşmemesi ihtimali için öngörülen alternatif planın açıklaması
- Varsa, kilit performans göstergeleri hesaplamasını, sürdürülebilirlik performans hedeflerinin tekrar belirlenmesini ve/veya referans değerler ya da kilit performans göstergeleri kapsamındaki geçici ayarlamaları önemli ölçüde etkileyebilecek olası uç / istisnai olayları (örneğin esaslı birleşme ve devralma faaliyetleri sebebiyle kapsamda gerçekleşen önemli değişiklikler veya mevzuat değişiklikleri ya da uç olaylar) dikkate alacak düzenlemeler

5.Raporlama

- Raporlama yeri ve sıklığı
- İstenen raporlama kapsamı ve detay düzeyi
- İhraç sonrası alınacak doğrulama hizmeti konusunda açıklama

EK-2

Performans Değerlendirme Raporunda Bulunması Gereken Asgari Hususlar

- Referans değerleriyle beraber seçilen kilit performans göstergelerinin performansı ile ilgili güncel bilgi (ilgili olması durumunda)
- Sürdürülebilirlik performans hedeflerine ulaşmadaki başarı ve bunun sermaye piyasası aracının finansal ve/veya yapısal özelliklerine olan etkileri ve bu etkilerin zamanlaması
- Yatırımcıların sürdürülebilirlik performans hedeflerinin iddialılık seviyesini gözlemlemesini sağlayacak her türlü bilgi
- Performansın/kilit performans göstergelerinin gelişiminin arkasındaki (birleşme ve devralmalar dahil) temel etkenlerin yıllık olarak niteliksel veya niceliksel açıklanması (ilgili olması durumunda)
- Performans gelişimine ilişkin olumlu sürdürülebilirlik etkilerinin gösterilmesi (ilgili olması durumunda)
- Her tür kilit performans göstergesinin yeniden hesaplanması ve/veya sürdürülebilirlik performans hedeflerinin tekrar belirlenmesi ve/veya referans değerler ya da kilit performans göstergeleri kapsamındaki geçici ayarlamalar